

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
— PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —
TELEFON 226.
Abonament anual 860 lei.
Către străinătate 800 lei.
Anunţuri, reclame, după tarif

Fondată la 1838 de George Bariţlu

Apare de trei ori pe săptămână

„Slăbiciunea de astăzi, a liberalilor nu ne va costa prea scump” — scrie un ziar averescan.

Nu căci nu mai are putere de a se manifesta. Dar ne costă grozav de mult slăbiciunea de până acum a liberalilor şi averescanilor!

O nouă atitudine, care se impune

La 1 Decembrie 1918, când s-a proclamat la Alba-Iulia uniunea Ardealului cu patria mamă, fruntaşii partidului naţional, cari convocaseră această adunare, au asigurat şi minorităţilor din Ardeal drepturi şi libertăţi cu mult mai largi decât cele recunoscute Românilor sub dominaţia maghiară. Era credinţa tuturor ardelenilor, că în felul acesta se vor putea stabili rapoarte de prietenescă şi armonioasă conlucrare între poporul român şi minorităţi.

De atunci şi până în toamna trecută, ţara a fost guvernată de liberali şi averescani, nu de cei ce au proclamat unirea la Alba Iulia. În tot timpul acesta, saşii şi maghiarii au cerut mereu să se respecte hotărârile dela 1 Dec. 1918, iar după ajungerea la putere a partidului naţional-tărănesc, minoritarii noştri îndrăsnesc să aibă atitudini cari ating mândria noastră naţională şi jignesc cele mai umane sentimente ale noastre.

Atitudinea lor nedeamnă ne sileşte să ieşim din rezerva de până acum şi să spunem lucrurile aşa cum au fost şi cum sunt, chemând poporul nostru din nou la luptă pentru apărarea drepturilor sale, pe cari minoritarii vor să le nesocotească, cum au făcut-o sub dominaţia maghiară.

Am avut săptămâna trecută cazul primăriei Braşov. Saşii şi maghiarii au refuzat să intre în comisia interimară. Ei aşteaptă noua alegere, când vor încerca să ne înlăture dela conducerea municipiului.

Astăzi avem cazul Camerei de Industrie şi Comerţ. Saşii şi maghiarii merg singuri în alegeri ca şi când n'ar trăi în România, ca şi când n'ar exista aici şi un comerţ românesc şi comercianţi români.

Sunt ei în majoritate? Vreau să lucreze cu majorităţi? Să o facă! Dar să fie minte ce le spunem: nu vor merge departe.

Căci, dacă astăzi formează ici-colo majorităţi, mâine nu le vor mai avea şi toate planurile lor de a ne domina se vor duce în vânt.

Să nu uite nici saşii nici ungurii stările jalnice ale poporului român din trecut. Să nu uite că românii au fost oprii dela meserii cum au fost oprii dela se aşeze între zidurile cetăţilor lor. Să nu uite că românul a fost iobagul, sluga şi dijmaşul lor şi, că din munca şi dijma acestui iobag şi-au zidit ei cetăţi şi şi-au întemeiat industria, comerţul şi celelalte aşezăminte ale lor. Să nu uite, că românul răbdă, dar când i se găta şi lui răbdarea ştie să-şi facă şi dreptate.

Dacă ne-am făcut o ţară, o vom păstra. Iar dacă îndrăsnesc minoritarii să ne umilească şi astăzi, vom şti pune capăt şi acestor umiliri.

Abţinerea românilor dela alegerile dela Camera de Industrie şi Comerţ înseamnă începutul luptei care ne va asigura a doua desrobire: desrobirea economică.

Dacă de zece ani am plătit mereu impozite şi contribuţii grele, şi am suportat şi sporirea lor, pentru guverne, cari făceau numai jaf şi pradă din ele, — să ne plângem acum când obolul cetăţeanului merge acolo unde-i este locul şi e gospodărit de bărbaţi cari vreau să ridice ţara de unde au aruncat-o jaful celor de până acum?

Nu mai plătim ca să se fure, ci dăm ţării ca s-o ajutăm să se ridice.

Răul dăinuieşte de mult, de 10 ani în ţară. De zece ani de zile, ţara suferea de o boală, care se făcea tot mai grea şi de care nu putea să scape fără operaţie.

Această operaţie o face guvernul de azi. Durerile operaţiei sunt grele dar trebuiesc suportate pentru ca să ne câştigăm sănătatea.

Vor trece însă şi zilele de durere, cauzate de operaţie şi atunci toţi bărfitorii de azi se vor convinge că au bărfit împotriva binelui ţării.

Nu suntem babe să bărfim şi să ne căinăm. Ceea-ce facem pentru ţară, facem pentru noi: şi noua ne dăm ceea-ce-i dăm ţării!

Dacă azi e greu, să fim bărbaţi şi să ne facem datoria, căci din greul zilei de azi va răsar binele şi fericirea zilei de mâine!

lui Naţional-Tărănesc, care reprezintă chintesenţa aspiraţiilor poporului.

Dar dacă n'am venit personal în mijlocul d-voastră, au venit alţii din fruntaşii noştri din Braşov, şi v'au spus ce v'aş fi spus şi eu.

Domnilor şi fraţilor,

Cu toţi suntem aici din cei cari am stat umăr la umăr, şi vă reamintim luptele dârse duse pentru principiile şi programul nostru. Şi cel din urmă, şi cel din frunte şi-au făcut datoria la fel. Năzuinţele de ani de zile, suferinţele şi străduinţele bărbăteşti, pe care cu prisosinţă le-aţi dat, au fost încoronate cu aducerea la conducerea ţării a guvernului Naţional-Tărănesc, în frunte cu preşedintele nostru, cumintele şi cumpănitul Iuliu Maniu.

Guvernul nostru n-a fost o ambiţie.

Să ştiţi însă: guvernul nostru n'a fost o ambiţie, n'a fost un fel pentru cei cari îl formează, ci este un instrument în mâna suveranităţii poporului, de la care a primit misiunea de a îndrepta multele greşeli ce s'au făcut în trecut. Pentru un ministru, nu este un orgoliu această funcţiune, nu este o mulţumire personală, ci este în împrejurările de azi, o povară, o muncă istovitoare, pentru a face cât mai mult bine pentru popor, şi să nu lase să se distrugă această ţară, împinsă fără milă pe marginile prăpastiei, de guvernele trecute.

În guvernul de azi, a fi ministru, este egal cu a fi rob; dar o robie, pe care o suportăm cu abnegaţie, fiind convingşi că o facem în folosul ţării.

În ce priveşte activitatea de până acuma, vă spun că a fost una din cele mai rodnice, şi s'au făurit legi de importanţă capitală.

Vă aduceţi aminte de libertatea ce-a domnit în tot cuprinsul ţării, pe timpul alegerilor făcute de noi.

Generaţia de azi, nu va uita niciodată, că, în alegerile făcute de liberali şi averescani, votul ce i-s-a dat, a fost sângeor batjocorit de cei cari i'au dat: Dejinerii la poliţie şi jandarmerii, falsificării de voturi şi furturi de urne, adunări împiedecate, cuvântări cenzurate sau rău redăte.

Cine vrea să se reîntoarcă acele vremuri, şi să decadă în situaţia de dejosire şi aservire de atunci, n'are decât să dozească revenirea lor. Până atunci, noi vom duce cu hotărâre munca începută, fiind încredinţaţi că este spre binele obştesc.

Activitatea guvernului.

După aceste cuvinte, d-l ministru Voicu Niţescu, a amintit legile făcute până în prezent, precum şi pe cele care sunt în studiu.

Astfel, a vorbit despre situaţia grea financiară găsită la venirea la guvern; despre împrumutul extern — pentru care liberalii duceau tratative de 8—9 luni — încheiat de guvernul Maniu în 1¹/₂ lună; despre sta-

Continuare pag. 11.

Românii nu participă la alegerile Camerelor de Comerţ şi Industrie.

— PROCES VERBAL. —

Astăzi 18 Iunie 1929, orele 18, noi subscrişi comercianţi şi industriaşi români, delegaşi ai judeţelor Braşov—Făgăraş—Târnava-Mare şi Treiscaune, întruniţi în şedinţă pentru a ne consătuia asupra candidaturilor pentru alegerile Camerei de Comerţ şi Industrie din Braşov, luând cunoştinţă de tratativele avute de Români cu minoritarii, pentru formarea unei liste unice de candidare, bazată pe principiul parităţii: 50% Români şi 50% Saşi şi Unguri, am decis în unanimitate ca din interes naţional românesc faţă de pretenţiunile exagerate şi nejustificate ale elementului minoritar, să nu depunem nici o listă de candidare, la nici una din categoriile prevăzute în legea Camerelor de Comerţ şi Industrie şi nici să nu candidăm pe vre-una din listele depuse de minoritari.

Drept care încheiem şi semnăm prezentul proces verbal.

Dr. Tiberiu Brediceanu, Gheorghe Cuteanu, Emil Bologa, V. Bedişeanu, D. Căpăşină, Radu Orghidan, Nicolae Duşoiu, Alexandru Micu, G. I. Gologan, Ştefan Belindescu, Ioan Munteanu.

Expozeul d-lui ministru dr. Voicu Niţescu.

la adunarea comitetului judeţean al P. N. Ţ. din judeţul Braşov.

Întrerupt de vii şi dese ropte de aplauze, d-l ministru dr. Voicu Niţescu, preşedinte al organizaţiei judeţene P. N. Ţ. Braşov, a făcut în şedinţa de Duminecă a comitetului judeţean a acestei organizaţii un clar şi amănunţit expozeu asupra situaţiei de azi a ţării şi a activităţii actualului guvern.

Iată, pe scurt, discursul d-lui ministru, urmărit cu o deosebită atenţie şi însufleţire de către cei prezenţi:

Domnilor şi fraţilor,

Salutând pe cei prezenţi, le mulţumesc că la chemarea conducătorilor au răspuns în număr aşa de mare, şi cu toate că este zi de sârbătoare, s'au grăbit să vină să asculte darea de seamă, despre activitatea guvernului timp de şase luni de când N.Ţ. sunt la putere.

Dar d-voastră cunoaşteţi din gazetele diferite, activitatea guvernului, care poate fi urmărită zi de zi. Eu adaug numai atâtea, şi s'o ştiţi bine:

După operaţie — Însănătoşare.

Nu vorbim de întregul uriaş de datorii, cari apasă asupra ţării.

În urma cercetării socotelilor dela căile ferate s'au descoperit pierderi, despre cari nu se ştia nimic până acum: 4 miliarde şi jumătate. O sumă, de care abia îţi poţi da seama, când te gândeşti că un miliard face o mie de milioane. Şi cercetările încă nu s-au terminat, ele continuă. Nu putem şti ce se va mai descoperi încă.

Iată dar noui şi grele datorii, peste cari ştia ţara că le are.

Nu s-a ştiut nimic până acum despre aceste pierderi, pentru că aşa se purtau socotelile avutului ţării de guvernele trecute. Se încurcau şi se turburau pentru ca să nu se zărească murdăria de jaf dela fundul lor.

Aşa era la căile ferate şi la fel şi'n celelalte instituţii ale ţării.

Dacă ţara rămânea şi mai departe pe mâinile celor ce-si băteau în felul acesta joc de avutul ei, e de prisos să mai spunem că într-o bună zi, vrând-nevrând, totul se infunda şi ne pomeniam în faliment.

Guvernul de azi şi-a luat greaua sarcină să ne scape de acest prăpăd. A făcut de o jumătate de an şi se sileşte să facă totul ce-i stă în putinţă pentru a ne feri de prăpastia, spre care ne-au împins guvernanţii de până acum.

E greu lucru, dar trebuie făcut! Şi greul cu greu se alungă.

Dacă liberalii şi averescanii jefuiau şi sporiau pagubele ţării, — politica de azi a guvernului naţional-tărănesc nu mai bate această cale. Să crujăm, să plătim datoriile ţării, să-i dăm totul de ce are nevoie, pentru ca şi ea să poată împăca nevoile cetăţenilor ei — de aceste gânduri este condusă politica guvernului de azi.

E natural atuncea că şi din partea cetăţenilor se cer jertfe întru ajutorarea ţării, ai cărei fii sunt.

Ştim şi credem că ori-ce urcări de impozite sau alte contribuţii faţă de stat, cad greu asupra poporului. Dar când ţara are nevoie, ce-l ce o iubeşte şi şi-o apără, acela e în stare să moară pentru ea.

PAGINA ECONOMICA ȘI COOPERATISTA

bilizare, alcătuirea bugetului și legile monetare.

A arătat întrebunțarea primei ranse din împrumutul extern în acoperirea enormelor datorii lăuate de guvernele trecute, în ajutorarea regiunilor înfometate cu 1¹/₂ miliard lei, în refacerea C. F. R., a drumurilor etc.

Amintind de insinuările opozitive în fața unor eventuale noi impozite, a spus:

„Salus reipublicae, suprema lex”; salvarea țării este legea cea mai de seamă și o vom face cu prețul de a fi injurați și hulii. Iar dacă vor fi urcări de impozite, acele vor fi pe taxe de spectacole, ori brevete de cărciumi, ci nu cum răuvoitorii bârfesc.

A mai enumerat apoi:

Legea comercializării, a minelor, a cooperatelor, care nizu-este ca cooperajia să devie o realitate, o instituție vie, folosită, depolitivă oraselor și satelor; — dacă băncile populare și cooperativele vor fi conduse de oameni devotați și hotărâți se va ajunge la rezultate splendide —; legile elaborate de Minist. de Domenii: a indigui rei, a învățământului agricol.

Despre Creditul agricol spune: băncile cari ființau de înaintea războiului și lucrau cinstit, sunt puține; cele înființate după războiu, se știe cum lucrează. Tărâniștea spre a-și reface gospodăriile și instrumentele agricole, s'a băgat datoare a bănci și particulari, cari i-a istovit. Guvernul cu creditul agricol, vrea să vie în ajutorul țărâniștei. În ce privește reforma agrară, nu este vorba de o revizuire

totală, ci de îndreptări acolo unde legea în vigoare nu s'a aplicat sincer.

Despre Legea de autonomie la C. F. a spus că sub vechile legi nici nu exista o contabilitate, din care să rezulte ușor veniturile și cheltuielile. Prin legea jandarmeriei s'a căutat să se ridice jandarmeria la înălțimea celor din țările civilizate, să fie scos din starea de instrument politic cum a fost corborat de guvernele trecute.

A mai vorbit: despre legea administrativă prin care se urmărește descongestionarea ministerelor, de tratarea atâtor chestiuni; despre legea de autonomie P. T. T.; legea învățământului; a contractului de muncă; a asigurărilor sociale etc etc.

Terminând cu explicarea legilor și proiectelor de legi d-l ministru Nișescu a continuat:

Iată opera guvernului Național-Tărâniștesc, timp de șase luni. Cine crede că nu este de ajuns, să spună. Guvernul își va face iatrea datorie până la capăt, neimpresionat de nesincerități și ură. Cu toate bârfelile opozitivei, rămase fără răsunet, poporul constient ca totdeauna de împrejurările grele, cărora trebuie făcută față, și de îndatoririle sale, va rămâne zid pe lângă guvernarea aceasta. După patru ani, va aprecia toată opera și va judeca.

No, ne vom continua cu toată hotărârea drumul drept croit, alături de popor, și de factorul constituțional care înțelege și tuajia și ne aprobă. M. I. S.

aceasta este urmarea firească — pbeea universală.

Cu ocazia acestei a 7-a sărbătoriri „Alianța Cooperativă Internațională” constată cu satisfacție progresul constant al principiilor sale și înfăptuirea crescândă a scopurilor sale; ea se

adreșează la membrii săi, pentru ca ei să dovedească prețioșii unilatea mișcării noastre, încrederea în țaria sa de a ridica nivelul vieții și al civilizației, pentru a ajunge în fine la republica cooperativă.

Din cartea bunului gospodar

Când trebuie să strângem recoltele.

Pentruca produsul câmpurilor noastre să fie de un folos cât mai mare și să aibă preț bun, e nevoie numai decât de a se ști și timpul când trebuiesc strânse recoltele.

Când plantele încep a-și forma fructele, rădăcinile lor încetează de a mai trage hrană din pământ, deoarece materiile de rezervă de cari au nevoie pentru formarea rodului, sunt adunate în trunchiul și foile plantei, de unde trec în fruct spre a-i completa coacerea și a-i sporii greutatea. Acest lucru se întâmplă cu 8—10 zile înainte de completa coacere, când ar fi timpul cel mai potrivit pentru recoltatul cerealelor, leguminoaselor și uleioaselor.

Ținând socoteala de cele spuse mai sus, vom face recolta la cereale atunci când e se afiă în „pârgă”, adică atunci când bobul nu mai prezintă starea lăptoasă, nu-l putem strivi între degete, însă destul de moale pentru a putea fi tăiat cu unghia. În această stare bobul are o culoare galbenă, ese greu din spic, iar paiul și spicul sunt galbene.

Plantele recoltate în pârgă își vor completa coacerea în urmă, tot așa de bine ca și cele recoltate în momentul coacerii, cari însă sunt foarte expuse a se scutura, cauzând pierderi pentru agricultor. În plus că dela plantele recoltate în pârgă vom avea boabe de o culoare mai frumoasă, cu coajă lăcioasă,

greutate hectolitrică mai mare și la măcinat vor produce mai multă făină și mai puțină țărăță, lucru ce se observă mai ales la grâu.

Cerealele, și în special grăul, orzul și ovăzul, e bine să se recolteze în totdeauna în pârgă; numai seara cere a fi recoltată după ce s'a copt bine. Tot înainte de completa coacere a fructelor, trebuiesc recoltate plantele leguminoase și uleioase ca: mazerea, lintea, fasolea, rapița etc. Meșul fiind și el expus a se scutura, se recomandă de asemenea a se recolta când este în pârgă.

Recoltatul cerealelor pe când sunt încă în lapte, adică înainte de a fi în pârgă, este păgubitor, căci fructele (boabele) se vor sbărca și vor fi mai ușoare, iar la măcinat vor produce relativ puțină făină și multă țărăță.

În ceea ce privește recolta plantelor de nutreț (lucernă, trifoi, fânețe etc.), e bine să se facă atunci când ele încep a înflori sau cel mai târziu după aceste plante, devin băjoase și mai puțin hrănitore pentru animale.

Plantele cari se cosesc de mai multe ori, cum este de pildă lucerna, cu cât este recoltată mai de tânăra, bunăoară când încep să apară primele flori, cu atât dă din nou mai repede și mai viguros.

Câmpul.

Din cercul meseriașilor.

De ce nu avem meseriași români?

Toată lumea românească se plânge, că nu avem meseriași români și că suntem siliți să dăm banul străinului chiar și pentru cele mai mici lucruri de prima necesitate. În timp de 60 de ani, ca măestru tâmplar, am avut des ocaziune să observ nu numai la noi în țară, ci și în țări străine, multe cauze și neajunsuri, care la unii promovează înflorirea meseriilor, iar la noi le desființează și pe cele puține existente.

Lipsa de cultură, sărăcia, lipsa de pricepere și îndemnuri sănătoase și pilde bune și mai cu seamă obiceiul, ca „ce a fost tata să devină și fiul”, și în sfârșit disprețul meseriilor și înlăturarea copiilor noștri dela meserii prin măestri străini, au făcut ca numărul meseriașilor români să fie disparent de mic și persecutarea străină și neîncrederea publicului nostru să reducă și mai mult numărul lor. Sub regimul unguresc pentru fii poporului nostru rămăsesse numai plugăritul și puținele posturi de dascăli și proești din ținuturile românești, iar acum, când ni s'a deschis și nouă câmp mai larg pentru cariere, mulți meseriași părăsesc meseria și se fac funcționari cu lefuri sărăcăcioase.

Lipsa de societăți de îndru-

mare și lipsa de mijloace materiale la începerea unei meserii, precum și lipsa de ajutoare familiare sau dela Stat, zădărnicește orice înaintare.

Statul a înființat și întreține cu multe milioane atâtea școli de arte și meserii, dar elevii eșii din ele se fac domășori funcționari și nu conducători de ateliere sau măestri de sine stătători. În aceste școli de cele mai multe ori nu se pune temeiul pe meserie, ci pe teorie și astfel adeseori și bieții părinți își cheltuiesc în zadar averea, căci după 4—5 ani fii lor, des-gustați de meserii, trec în alte slujbe cu diplomele câștigate. Din aceste motive trebuie să ne punem întrebarea: ce se alege din cheltuielile statului cu aceste școli?

Ar face cu mult mai bune servicii căminurile de ucenici și școlile de seară, dacă în conducerea și supravegherea lor nu ar fi lipsite de măestri recunoscuți buni și cu tragere de inimă pentru neam și patrie, căci de minoritari nu ne putem apropia, având ei principiul a sprijini mai întâiu pe ai lor.

Apoi publicul cumpărător ar trebui să-și facă chestie de onoare să dea banul numai la meseriași români și aceștia la rândul lor să fie cinstiți, punc-

tuali, exacti în toate și solizi la lucru. Să nu creadă, că li se poate admite lucru mai slab și mai scump fiindcă sunt Români, ci să caute prin concurență să bată pe meseriași străini la fiecare lucrare și licitațiune. Să facă cruțare și economie în toate și să creadă, că averea nu se face „preste noapte, ci numai cu trudă îndelungată. Să nu aștepte dela nimeni sprijin nemeritat și cruțare, ci ei să ia înaintea altora cu răbdarea și modestia, care desigur duc la bine.

Educația în școlile de arte și meserii trebuie să fie adaptată mediului, în care ore să trăiască meseriașul după eșirea lui din școală, să fie școli inferioare potrivite cu acest mediu, căci altcum creștem meseriași nemulțumiți cu meseria și elemente neimpăcate cu soarta și primejdioase statului și neamului românesc. Creșterea religioasă-morală trebuie făcută cu cea mai mare sârguință și îngrijire, căci numai omul moral are și conștiință și cinste față de ai săi și față de alții.

Luxul și traiul bun, dar mai ales băutura preste măsură trebuie să fie combătute, ca izvoare de sărăcie și ruină.

Acestea le am observat eu și le recomand viitorilor meseriași și celor ce au la inimă înflorirea neamului românesc prin crearea unei clase mijlocii serioase și solide de meseriași harnici.

Brașov, Iunie 1929.

Iancu G. Coliban,
maestru-tâmplar, de 73 ani.

Examenele de bacalaureat în Regiunea V-a Brașov.

Comiza XXIV, Brașov: În localul lic. „I. Meșotă”, dau examen elevii înscriși la liceele: Dr. I. Meșotă și Principesa Elena Brașov și St. O. Iosif Odoheiu.

Comisia XXV, Brașov: În localul lic. „Andrei Șaguna”, dau examen elevii înscriși la liceele: A. Șaguna și Honterus Brașov și St. Nicolae Gheorghieni.

Comisia XXVI, Brașov: În localul lic. „Principesa Elena”, dau examen elevii înscriși la liceul rom. cat. Brașov, unitar Cristur, rom. cat. Miercurea Ciuc rom. cat. Odoheiu, ref. St. Gheorghie și Tg. Secușca.

Revizuirea generală a străinilor

— Termenul pentru depunerea actelor a fost prelungit.

Pe ziua de 20 Iunie a c. comisiunile de revizuire a situației supușilor străini imigrați în România, instituite de ministerul muncii își încep lucrările în cele 18 regiuni din țară, cari corespund cu circumscripțiile de activitate ale inspectoratelor municipale.

Termenul pentru depunerea biletelor de liberă petrecere la revizuire a fost prelungit de ministerul muncii până în ziua de 25 Iunie a. c.

Se atrage atenția celor interesați să depună actele până la această dată, întrucât o nouă prelungire nu se va mai acorda.

Abonamente la ziar se pot face pe timp mai îndelungat sau lunar.

Ziua cooperativă internațională

În ziua de 6 Iulie se sărbătorește în toate țările ziua Cooperativă Internațională. Este a 7-a sărbătorire anuală ce se organizează din inițiativa Alianței Cooperative Internaționale cu sediul la Londra și are de scop să manifesteze puterea mișcării cooperative, din ale cărei binefaceri se împărțesc milioane de familii pe întinsul globului pământesc, și prin aceasta se constituie un prilej pentru recrutarea de noi aderenți și mijloace, care să sporească forța acestei mișcări.

Mișcarea cooperativă românească afiliată alături de mișcarea cooperativă a altor țări, în Alianța Cooperativă Internațională, sărbătorește anul acesta ziua Cooperativă Internațională Duminecă 7 Iulie, când cooperatorii din sate și orașe se întrunesc în jurul organizațiilor lor cooperative pentru a se bucura de opera înfăptuită și a afirma solidaritatea deplină a cooperatelor românești cu mișcarea cooperativă din lumea întreagă.

Oficiul Național al Cooperatelor Române, în ale cărui atribuțiuni intră activitatea de propagandă, a recomandat tuturor societăților cooperative programul, după care va avea să se desfășure această sărbătoare a cooperatelor, pentru ca ea să corespundă în marea idealismului ce însufleștește mișcarea cooperativă și scopurilor indicate în următorul manifest lansat de Alianța Cooperativă Internațională:

Manifestul

către cooperatorii lumii.

A șaptea sărbătorire anuală a zilei cooperative internaționale va avea loc în toate țările ce s reprezentate prin „Alianța” Să-m-

bătă 6 Iulie a. c. Suntem convinși că, cu acest prilej se va da dovadă de o solidaritate cooperativă, mai intensă ca înainte și că manifestările organizate vor depăși tot ce a fost făcut în trecut.

Cooperajia, națională și internațională, nu pregetă în a-și mări în toate țările civilizate de pe glob, numărul aderenților săi, însemnătatea tranzacțiilor, entuziasmul și puterea economică.

Scopul său este să zămisească o nouă civilizație, sprijinită pe principii de dreptate, echitate și de frăție, cât și pe dreptul inalienabil ce-l are fiecare cetățean de a se emăncipa de relele sociale, întovărășindu-se nesilit de nimeni, cu semenii săi.

Cooperajia urmărește acest țel, organizând pe o bază mutuală producțiunea și consumațiunea produselor de calitate su; perioară la un preț echitabil împărțind câștigurile sau economiile realizate de către întreprinderile sale între acei cari au conlucrat la ele, aplicând o democrație liberă și deschisă direcției și controlului tuturor întreprinderilor sale; exercitând virtuțile sociale și cercetând prototipul cel mai înalt de drept.

Cooperajia de consum a redus în mod hotărâtor costul vieții pentru membrii săi; a mărit valoarea reală a salariilor; a influențat reducerea orelor de muncă; a mărit gradul de educație al lucrătorilor săi și a devenit o fortăreață pentru apărarea libertăților poporului.

Pe tărâmul internațional, mișcarea cooperativă urmărește înlăturarea tuturor piedicilor economice, cât și acele ale negotului liber între popoarele tuturor țărilor; creșterea unei cooperării economice între nații și —

DIN ȚARA

Un furt îndrăzneț a fost comis alaltieri după amiazi la societatea „Creditul Minier” din Constanța.

Doi indivizi necunoscuți s'au prezentat casierului acestei societăți, d. Ion Alexandrescu, căruia i-au predat o scrisoare. Pe când acesta o citea, a fost atacat de cei doi necunoscuți, cari l-au lovit până au căzut jos în nesimțire.

Bandiții au jefuit apoi casa de bani, în care se găsea suma de 250 mii lei și diferite acte de valoare.

Autoritățile fiind înștiințate, la fața locului s'au transportat imediat dnii prim procuror Moisănu, Leon Panaitescu, președintele poliției și Ivăncescu, șeful Siguranței, cari au început cercetările și au luat măsuri pentru descoperirea autorilor acestui îndrăzneț furt.

Un nemai pomenit atac banditesc s'a săvârșit asupra comercianților L. Rozman din Botoșani și P. Pescaru din București. După ce au fost crunt bătuți până la sânge, li s'au luat suma de peste 20.000 lei, un ceas cu lanț de aur și toate inelele, apoi au fost complect desbrăcați.

Iată cum povestește atacul d-l P. Pescaru, una din victime:

Era pe la orele 9 seara când am ajuns cu căruța, având alături și pe celălalt comerciant, la punctul numit Toban, o depărtare de 14 km. de Lipcani.

În apropierea unei pădurici zăresc pe un individ care-și fuma țigara. La un semnal dat de acest individ, au sărit din ambele părți ale șoselei cinci bandiți, vopsiți pe față, cu revolverele întinse spre noi cerându-ne bani. Au tras trei salve în sus și ne-au poruncit să ne culcăm; ne-au desbrăcat complect până la piele, luându-ne toată îmbrăcămintea, toți banii și giuvaericele în valoare totală de 60.000 lei. Mai bine de o jumătate de oră ne-au torturat bestial până când ne-au lăsat în pace. Într'un astfel de hal ne-am întors spre Lipcani, unde am sosit complect goi.

Am reclamat cazul, autorită-

bești, ca să-și vindece boalele vitelor; eu n'am nevoie de descântece, că eu alung boalele până a nu veni, cu țesala asta! Vacile mele nu le pun la plug și la car și le îngrijesc tot așa de bine ca și boii de muncă, și de ce vi-e de mirare că laptele lor curge ca părul?

La semnul lui, slugile aduseră în fața judecătorilor unelte de muncă.

— Iată taina frumuseții holțelor mele! Vecinii mei scurmă numai pământul, ca să nu se zică de ei că n'au arat; nu fac ogoare, nu sparg bulgării cu grapa ca mine, nu plivesc grăul decât numai cu numele de plivit. Iar pământul a fost același odată, dar acuma nu mai e pământul meu la un fel cu al lor, căci eu l-am îngrașat în tot anul cu gunoiu și-am schimbat an cu an felul seminței. O, și iată sămânța mea! Imi aleg singur cu mâna mea, boabele de sămânță în tot anul. Dar a lor e cum dă Dumnezeu! Da, cum dă Dumnezeu, căci ei cred că e de ajuns să scurmi pământul și s'arunci orice în el, ca să ai holde frumoase. Când vrea Dumnezeu, crește grăul și pe piatră, zic ei. O zic și eu, dar Dumnezeu e cu mult mai înțelept decât să facă minuni de dragul leneșilor și al nepricepuților! Eu ar cu unelte mai bune, cu vite mai bune, în pământ mai bun și seamăn mai bună sămânță și plivesc bine și la vreme. Și pe lângă casa lor

filor, cari plecând la locul atacului cu câțiva jandarmi, n'au mai găsit pe nimeni; bandiții au dispărut fără urme.

Moarte din dragoste. La o depărtare de câțiva zeci de metri, dn strandul (loc de scăldat) din Deva ce era populat de lume, s'a întâmplat o crimă în urma căreia fata Victoria Vința, de 15 ani, și-a tras moartea, iar tânărul Ladislau Farcaș, de 20 ani, a fost rănit de moarte.

Crima s'a întâmplat în felul următor: Ambii tineri au plecat cu gândul de a-și pune capăt zilelor, fiindcă iubindu-se și voind să se căsătorească, au fost împiedicați din partea părinților fetei.

D-l procuror s'a transportat la fața locului însoțit de medicul spitalului județean, și cu comisarul de serviciu. Au început facerea cercetărilor, dispunând ca Farcaș să fie dus cu targa la spital, unde a făcut mărturisiri complete și anume: A declarat că s'au dus la strand cu gândul de a-și pune amândoi capăt zilelor, pentru motivul de mai sus, înarmându-se cu o armă Flauber și cu un cuțit. Ajunși pe malul Mureșului și așezați într'un loc, de unde nu puteau fi văzuți de lumea ce se afla la strand, el a tras cu arma în tâmpla stângă a fetei și glonțele străbătându-i creierul i-a provocat moartea pe loc. După aceasta, tânărul Farcaș și-a înfipt cuțitul în dreptul inimii și apoi luând-o în brațe pe iubita sa, s'a aruncat în Mureș, după care apa i-a dus într'un nămol, de unde criminalul a strigat ajutor.

Actualmente se află în spital în stare gravă și nu se știe dacă va scăpa cu viață. Fetei i s'a făcut autopsia, dându-i-se autorizație de înmormântare.

Examenele de capacitate la școlile din țară s-au terminat. Aproape 50 la sută dintre candidații au fost respinși. De acest rezultat sunt foarte nemulțumiți și ministerul și profesorii și elevii.

bălării, în curte neorânduială și murdărie, în casă toate de-avalma, purceii cu copiii, iar găinile ouă pe făina din sac! Și le mor bieții copii de boale, fiindcă boalele — zic ei — sunt trimise de mine!

Și pe lângă toate acestea, unde puneți, judecătorilor, grija și bătaia mea de cap? Da, sunt aspru cu slugile și le urmăresc de aproape, ca să-și facă fiecare datoria și să știe anumit ce lucru să facă. Țin orânduială în gospodărie, ca să meargă toate strună. Singur cercetez dacă toate porțile au încuitori bune, dacă fânul e de-ajuns și pe câtă vreme, dacă focurile sunt stinse seara, dacă servitorii și-au isprăvit lucrurile de peste zi. Eu știu fiecare lucru în casa și în curtea mea unde stă și de ce stă acolo și nu aiurea și de ce iarnă le am toate pregătite pentru primăvară. N'am moștenit dela părinți nimic, e adevărat; iar comoara pe care cred dumșmanii mei c'am găsit-o, e aici într'aceste două palme bătute de muncă, și aici în inimă și aci în cap: Muncă făcută cu inimă și cu minte! Cu inima întregă, și nu numai de mântuială, și cu minte chibzuită, nu numai cum o da Dumnezeu!

Plugar român! Ai prins tu vr'o învățătură din vorbele acestui om?

G. Coșbuc

Moartea profesorului Traian Lalescu. A încetat din viață în București profesorul universitar Traian Lalescu, fost în diferite rânduri deputat. De câțiva ani Traian Lalescu făcea politică militantă în partidul liberal. El era șeful unei organizații liberale din Banat. În mormântarea a avut loc alaltieri după amiază în cimitirul Belu.

Convorbirile telefonice cu Germania au fost reluate. Duminecă noaptea dirigințele Poștei Centrale din Capitală a avut mai multe convorbiri telefonice cu orașul Baden, Blei-witz, Ehrnberg, Frankfurt și Breslau din Germania. O firmă particulară din Hamburg a vorbit cu sucursala sa din Cernăuți. În urma acestor convorbiri telefonice, care au dat rezultate foarte bune, legătura permanentă cu Germania a fost reluată.

Lăcuste și omizi în jud. Constanța. Prefectura de județ Constanța a fost înștiințată că în comunele Murfatlar și Karacal s-a abătut un stol de lăcuste, iar în comunele Guzgun și Hasancea au apărut o mulțime de omizi de mărimi neobișnuite care cauzează pagube însemnate plantelor și în special porumbului.

Jefuirea unei biserici. În noaptea de 14-15 Iunie a. c. autori necunoscuți au pătruns prin fereastra altarului în biserica greco-catolică din Târgu-Mureș de unde au furat cupa dela Potir și targa de argint în care se punea Sf. cuminicătură. Au furat de asemenea banii dintr-o casetă pe care au forțat-o.

Faptul acesta a făcut mare senzație în oraș. Se fac cercetări.

O ploaie torențială însoțită de o puternică furtună s'a abătut asupra județului Năsăud. Ploaiele de apă au împiedecat pe alocuri circulația trenurilor distrugând terasamentul.

Apele coborâte din regiunea dealurilor au provocat mari inundații în comunele Heidendorf, Kehnița, Tonci și Sân giorgiu săsesc. Semănăturile au fost complect distruse. Groaza printre locuitori a fost de nedescris.

Învățătorii suplinitori, cari doresc să urmeze cursurile de vară pregătitoare, vor adresa cererile revizoratului școlar respectiv.

Aceste cursuri vor începe în luna Iulie în mai multe centre cari vor fi fixate de minister ulterior.

Pentru conducătoarele suplinitoare cursurile se vor ține la școala normală din Brașov.

Din streinătate

Căderea unui avion englez.

Din Londra se anunță că avionul „City of Pretoria” având pe bord 13 pasageri, a căzut în Marea Mănecei la larg de Dungeness.

Patru pasageri au putut fi salvați și aduși la țarm. Patru au fost găsiți morți, iar cinci sunt dispăruți.

În afară de pasageri se aflau pe avionul ce făcea curse regulate între Londra și Paris, doi piloți formând echipajul.

Victimele erupției vulcanice din Japonia.

Erupția vulcanului Komagatace din Japonia a provocat stricăciuni grozave. Până acuma s'au găsit cadavrele a o sută de oameni, omorâți de lavă, dar se crede că numărul victimelor este mult mai mare.

Furtuni catastrofale în Macedonia

Cutremure de pământ în Grecia. — Numeroase victime.

O telegramă particulară din Belgrad anunță:

Furtuni puternice, însoțite de ploii torențiale și manifestajuni electrice, au produs mari pagube și victime omenești în diferite regiuni ale Croației și Macedoniei.

În Croația au fost omorâți 3 bărbați, 2 femei și 4 copii de școală.

Școala primară din localitatea Kamenschko din Croația a fost lovită de trăsnet. Numeroși copii au fost grav răniți.

La Uskub au fost arse locuințele a 20 țărani. Doi locuitori au fost omorâți, iar 5 grav răniți. În alte localități din Macedonia, au fost omorâți 3 țărani.

Linile de cale ferată au fost distruse pe mari întinderi.

Din Atena se anunță că în orașul Florina, din Macedonia, a fost o puternică rupere de nori, care a cauzat mari stricăciuni.

Șapte persoane s'au inecat, 70 de case au fost dărâmate, alte 400 case au suferit stricăciuni mari.

Apele au afins în unele locuri, înălțimea de 3 metri.

Pagubele se evaluează la peste 16 milioane drahme.

În noaptea de 18 spre 19 Iunie au avut loc puternice cutremure de pământ în anumite părți ale Greciei.

Doisprezece ani în captivitatea rusă

— 600 Români ardeleni în minele de cărbuni din Turkestan. —

Ziarul „Curentul” primește următoarea informație din Rădăuți:

Soldatul Nicodim Olinici din armata austriacă, a avut nenorocirea să cadă în prinoarea rusească în anul 1917, cu prilejul marilor lupte dela Tarnopol.

A fost transportat în lagărul dela Ekaterinoslaw, de unde, după un timp a încercat să evadeze. Fiind prins de către bolșevici, a fost condamnat la 20 ani muncă silnică și transportat la minele din Turkestan. Aici Nicodim Olinici, împreună cu 600 Români din Transilvania și mai mulți basarabeni, a fost supus celor mai grozave torturi, sub loviturile cnutului rusesc.

Prizonierii munciau 24 ore în pieile goale, loviți cu harapnica până ce cădeau la pământ istovii de puteri. Cadavrele morților erau îngropate în mine. De mâncare li se dădeau 1 pâine neagră la 4 oameni și câte o bucăică de carne de cămilă. Aceasta este situația nenorocilor români din raiul bolșevic al Turkestanului.

Olinici, nemai putând suporta calvarul, s'a sfătuit cu 2 basarabeni, primul din Tighina, al doilea din comuna Cofinești, jud. Bălți, să fugă din lagăr, fapt care a izbutit la 25 Mai 1928.

Timp de un an, pe jos, acești trei nenorociți au ajuns la Nistru, și noaptea, în ziua de 23 Mai 1929, strecurându-se printre santinelele bolșevice, au intrat în orașul Tighina, unde s'au

predat autorităților românești. Dela Tighina, Nicodim Olinici a fost purtat la toate serviciile de siguranță a statului, până la Rădăuți, unde a fost pus în libertate la 12 Iunie 1929. Ajungând acasă, părinții nu l-au mai recunoscut, căci Nicodim Olinici era declarat mort de mulți ani, de către judecătoria Rădăuți și trecut ca mort și în condica parohiei locale.

Se mai află prizonieri bucovineni la Ekaterinoslaw.

Nicodim Olinici declară, că în lagărul din Ekaterinoslaw s'a mai aflat câteva sute de Români din Bucovina, iar ardeleni sunt peste 1000. Aceștia sunt supuși celor mai grele munci din fabricile de muniții și nu capătă nici mâncare. În același lagăr au mai fost prizonieri poloni, cari au fost eliberați în anul 1924 la intervenția guvernului polon.

De bună seamă și guvernul român va interveni cât mai grabnic pentru salvarea atâtor părinți considerați dispăruți de familiile lor.

MULȚĂMITĂ. Familia Moldovan mulțumește pe această cale tuturor prietenilor, colegilor și cunoscuților cari cu prezența lor la înmormântarea mult iubitelui lor Victor Moldovan au ținut să aline durerea celor rămași în urmă.

Familia Moldovan.

666 1—1

Pâine pe cartele în Rusia.

După cum se anunță din Moscova, consiliul comisarilor poporului a hotărât în ultima sa ședință să păstreze și pentru anul 1929—1930 sistemul împărțirii pâinei pe cartele. În afară de aceasta comisarul comerțului a cerut ca prețul de cumpărare al cerealelor de câtră stat să nu mai poată fi urcat.

Luptă între Albi și Negri.

În Durban (Africa de Sud) într-o hală de bere a avut loc o bătaie între Negrii băștinași și Europeni. Poliția a făcut 20 de arestări, 2 arestați sunt grav răniți. Cum însă după aceasta încăerările s'au repetat, poliția a fost nevoită să facă uz de armă. Numărul morților este încă necunoscut. Cel al răniților este foarte mare.

Cețiți și răspândiți

„Gazeta Transilvaniei” cel mai vechi ziar românesc

Intrunirea fostilor internati si internati politici.

Zilele acestea s'a tinut la Cluj sedinta comitetului central al Uniunii fostilor internati si internati politici. Cu aceasta ocazie d. Oanea presedinte te ununii a facut cunoscut comitetului ca a fost primit in audienta de d. Stefan Cicio Pop, presedintele Camerei deputatilor, caruia i a adus la cunostinta ca a fost proclamat pe sedinta de onoare pe viața al ununii si ca d sa a primit aceasta cu o deosebita placere promitand tot concursul posibil. A mai fost primit in audienta de catre d. M. Hai Popovici ministru finantelor, caruia expunandu-i doleanțele membrilor ununii, d sa a binevoit sa-i asigure ca in curand va studia chestiunea ajutorarii ununii si a despag birilor fostilor internati politici.

Organizatiile se vor constitui in cel mai scurt timp si vor alege cate un presedinte, vicepresedinte, secretar, casier si 1-3 membrii in comitet. Tot odila se va alege un delegat pentru adunarea generala a Uniunii.

O crimă monstruoasă

O crimă monstruoasă s'a petrecut in comuna Icoana-Ot, desore care se anunță următoarele din Slatina: Femeea Constantina Budugeac in etate de 40 ani cu rele purtari, cunoscuta de toata comuna, avea legaturi amoroase inca din anul trecut, cu flăcăul loniță S. M. Dima, in varsta de 26 ani. aceste legaturi intime erau mascate sub forma, ca Dima sa ia in casatorie pe una din fiicele Constantinei. Soțul ei Budugeac a aflat ca soția lui il inșeală, totuși n'a dat prea mare importanta acestui fapt, dar s'a o pus cu energie la cererea lui Dima de a lua in casatorie pe una din fiicele lui.

Pentru aceste motive, Dima, in una din Duminecile dela inceputul lunii Septembrie anul trecut, după ce a băut un litru de țuică la o cârciumă din sat, s'a dus la locuința amantei sale, inarmat cu un topor, și găsind pe Budugeac dormind pe prispa casei, i a dat două lovituri in cap.

Se pretinde că victima a incetat din viață, chiar atunci pe loc, și că soția sa și una din fiicele ei, atrase de horcălele lui, au fost de față împreună cu criminalul la tragicul sfârșit al nenorocitului soț și părinte.

In urmă toți l'au înfășurat in pătura pe care dormea și l'au îngropat într'o groapă de lângă casă, pe care au astupat-o cu gunoi și băligar. De a doua zi chiar criminalul s'a mutat in casa victimei, spunând la toți celor cari se intereseau de absența lui, că este dus prin țară după muncă.

Șeful postului de jandarmi a început cercetările, cari au dus la descoperirea faptului așa cum s'a povestit mai sus.

D. prim procuror dela Trib. Olț, împreună cu d. jude presed. transportându se in comuna Icoana au aflat că criminalii au desgroat cadavrul in Sâmbăta Paștelui din anul acesta, au sfărâmat oasele mari in bucăți mici cu un târnăcop și le au aruncat într'o pădure situată la vre o 5 km. pe teritoriul comunei Bârla, jud. Teleorman, iar restul de oase mici l'au împărșit impreună cu gunoiul scos din groapă pe un loc pe care au semănat in urmă ccapă și lucernă.

In lanțuri, criminalii au fost aduși in localitate și depuși in arestul preventiv.

De vânzare sau de închiriat casă cu grădină. Cutun Nr. 16. 2-2

De vânzare o casă cu grădină mare frumoasă. Brașov Str. Morii 19. Blumăna. 633 3-3

De vânzare un autocamion (Fiat) 3 tone. Informațiuni: „Saxonia“, birou de anunțuri, Str. Vămii 14. 661 1-1

Criteriia
GH. FARSCH
Str. Porții 26
(intrarea din Str. Aței 2)
execută lucrări elegante și solide în condițiuni foarte convenabile.
657 2-10

Primăria Municipiului Brașov.
No 16186/1929.
Condițiunile pentru admiterea în Școlile militare pregătitoare de ofițeri activi de

aeronautică se pot vedea în Secția Militară-prășenească, Str. Porții No. 63 Etajul II, casa 8, Brașov, la 17 Iunie 1929.
Comisia interimară,
Președinte: Secretar general: Cateanu. Socaciu.

România Corpul Portărilor Tribunalului Brașov.
No. 3304-1929.
Publicațiune de licitație
Subsemnatul portărel prin aceasta publică că in baza deciziunii Nr. G. 9325-1927 a ju-

decătoriei de ocol Brașov, in favoarea reclamanului Nic. Puiu din Brașov sebr. prin avocatul dr. N. Ioaneș din Brașov pentru încasarea creanței de 5852 Lei și ace. se fixează termen de licitație pe ziua de 2 Iulie 1929, orele 7 a. m. la fața locului in Brașov Strada Spitalului No. 40 unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară mobile de casă, in valoare de 13,500 lei. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Brașov. la 5 Iunie 1929.
Angelescu. portărel.

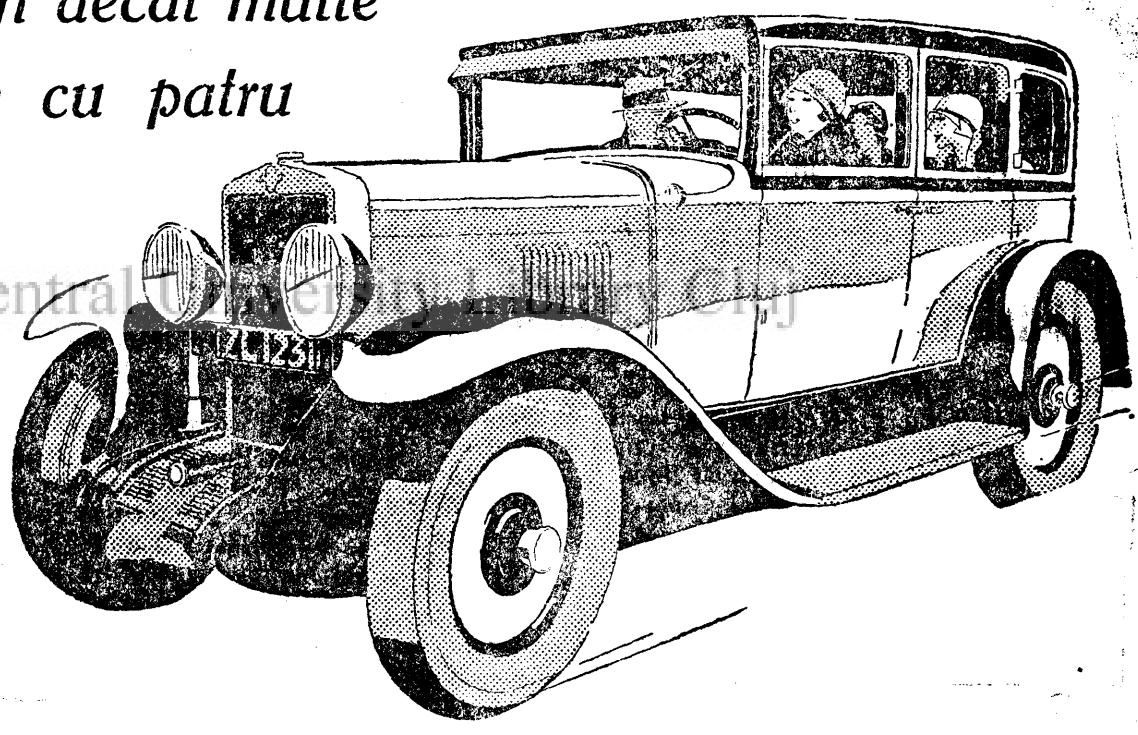
Vă asigurați atât D. Voastră cât și soției pensie viageră, dacă vă înscrieți in Reuniunea de invaliditate a muncitorilor

Se poate înscrie: Brașov, Stația Pieții de plimbare, la casierul filialei DI Ernest Garay
88 1-1

Noul Chevrolet, un luxos „șase cilindri“,

e mai eștin decât multe automobile cu patru

Echipat astăzi cu un motor de șase cilindri, Chevrolet-ul e mai mult ca oricând mașina eștină ideală!

Automobilul, care a făcut senzație anul acesta, noua mașină despre care toată lumea vorbște e noul Chevrolet, un „șase-cilindri“ cu prețul unei mașini de patru cilindri!

Atât de mare a fost popularitatea Chevrolet-ului pe 1928, atât de universală satisfacția posesorilor acestui automobil, încât azi mii de persoane se întreabă de ce s'a făcut această transformare, atât de costisitoare pentru fabricanții săi?..

Chevrolet-ul a devenit o mașină de șase cilindri fiindcă toate străduințele inginerilor automobiliști au tins spre motoarele de șase cilindri, cu sporul lor de putere și perfecțiunea performanței lor. Inginerii lui General Motors obținuseră ultima picătură de putere utilizabilă, pe care o poate da un motor de patru cilindri. Dacă însă era vorba de a duce mai departe progresul realizat, de a obține o viteză mai mare, o accelerare mai rapidă și un echilibru perfect, Chevrolet-ul trebuia să devie neapărat o mașină de șase cilindri.

Și rezultatul acestei politici, — care a fost

făcută posibilă prin formidabila vânzare a Chevrolet-urilor in ultimii doi ani, — e acest nou automobil de șase cilindri, scos pe piață după patru ani de experiențe laborioase, de perfecționări continui efectuate de către cei mai faimoși ingineri de automobile din lumea întreagă.

Chevrolet-ul atât de apreciat in categoria automobilelor ieștine, mulțumită calităților sale mecanice e și mai distins ca aparență. Noul caroserii Fisher, cu linii svelte colorituri armonioase și detalii ce nu se găsesc decât la cele mai costisitoare automobile, fac din el mașina menită să placă persoanelor celor mai dificile ca gust precum și celor mai pretențioși entusiaști ai automobilului.

Duceți-vă la cel mai apropiat concesionar și examinați nouile modele Chevrolet, in special noul Landulet, a cărui parte dinapoi se poate deschide in timpul verii. Deschideți capota spre a vedea minunatul motor de șase cilindri și veți vedea de ce e considerat Chevrolet-ul ca cea mai extraordinară creație automobilistică a anului!

CHEVROLET SIX

CHEVROLET - PONTIAC - OLDSMOBILE - OAKLAND - VAUXHALL - BUICK - LA SALLE
CADILLAC - CAMIOANE CHEVROLET - CAMIOANE GMC - CAROSERII FISHER
RODUSEALE LUI GENERAL MOTORS

Fermă-model?

Grupul de excursioniști dela **Congresul internațional agricol**, care a vizitat Brașovul, a fost condus, după cercetarea expoziției, la fabrica de zahăr din **Bod**, iar de acolo la ferma d-lui **dr. Ștefan**.

Se înțelege, au fost conduși acești oaspeți streini pentru ca să cunoască rosiurile și progresele vieții noastre agricole.

N-avem nimic contra faptului că au vizitat ferma amintită, unde desigur au putut constata o activitate rodnică și frumoase progrese.

Né surprinde însă și nu înțelegem desinteresul față de o altă fermă, a d-lui **consilier agricol** din loc, care — cu toată lipsa de pământ pentru cei îndreptății, — a ajuns în fericita situație de a avea vre-o 50 de jugăre din cel mai fertil pământ al **Țării Bârsei**, cu scop de a întemeia aici o **fermă model**.

Pământ anume destinat unei culturi de model și proprietarul

lui nu numai specialist dar și îndatorat a demonstra ce trebuie să însemneze o astfel de fermă!

Ori ce om, care-și dă seama de importanța lucrului, se întrebă nedumerit: N-ar fi fost o datorie, ca vizitatorii streini să aibă prilejul de a vedea începutul și progresele, pe cari le face o fermă tânără, condusă în mod rațional de un specialist?

Ori, poate s-a crezut că ferma din chestie nu poate face față unei astfel de chemări?

Cine poartă atunci vina? Și pentru ce mai poartă frumosul nume de **fermă-model**?

Numai pentru ca dimineața să aducă de acolo lapte în oraș o figură, a cărei funcție și haină nu cadrează de loc cu această indeleptică?

Dacă numai acesta este rostul unei ferme-model, trebuie să dăm dreptate țărănilor, cari spun multe, dar nu bune, despre această fermă.

O întrebare și o rugămintă

Nu știm care este motivul. Centrala telefonică din Brașov își face direct de cap. Până să-ți răspundă și să-ți dea legătura telefonică — te iau dureri de cap lângă aparat.

Dacă numai noi am păti-o în felul acesta, am crede că e vorba de un boicot îndreptat contra ziarului nostru.

Se plâng însă și alți cetățeni.

Care este motivul?

Rugăm pe d-l diriginte ca — dacă e posibil, — să-și scoată pe subalterni din mersul melcului.

Locale

Incheierea anului școlar 1928—29 la liceul „A. Șaguna” se va face **Duminecă** în 25 Iunie a. c. ora 11 a. m. în sala festivă a liceului. Părinții elevilor și pretinii școlii sunt invitați să ia parte la această serbare școlară.

Hoațe arestate. Poliția gării Brașov făcând o rază în sala de așteptare cl. III, a ridicat pe femeile **Andrasi Apa** și **Sender Rozalia**, bănuite de furt. Asupra lor s-au găsit bijuterii în valoare de 200—300 mii lei și toalete în valoare de 30—40 mii lei. O parte din lucrurile găsite asupra lor au fost furate dela d-na **Covaci** din Brașov. **Hoațele** au fost înaintate parchetului.

Moto-Club Român — secțiunea Brașov. Un grup de 42 motocicliști și amatori din Brașov au constituit **Miercuri** în 19 c. secțiunea **Moto-Clubul Român** din București sub denumirea „Moto-Club Român” secțiunea Brașov recunoscut ca persoană juridică și afiliat Federației internaționale. Se invită amatorii sportului de motocicletă, fără deosebire de sex și naționalitate a participa la această societate în număr cât mai însemnat.

Concert coral. Renumitul cor al Academiei teologice din **Sibiu**, va da un concert coral, **Marți**, 25 Iunie ora 8^{1/2}, seara în sala liceului „**Andrei Șaguna**”. Programul bogat este compus din concerte religioase și muzică populară românească, din cei mai aleși compozitori. — **Dirigent** prof. N. Oancea-Sibiu.

Pentru clădiri de case funcționarilor și pensionarilor în Brașov. Sâmbătă 22 Iunie c. ora 6 p. m. se va ține la sfat o întrunire a funcționarilor împrietăriti spre a se înscrie la o ofertă foarte avantajoasă ce o mare societate streină a făcut **Băncii salariaților publici**.

Cinema „Astra” (Apollo)

20—21—22 Iunie

Senzație mondială

Dama Mascată

Tablouri din viața socială în 8 acte.

In rolul principal:

Dita Parlo, Wladimir Gaidarov, Szoreghi Gyula.

Afară de aceasta cel mai nou Ufa Journal

Ultime știri

Reorganizarea morală și materială a lumii

Paris, 19. — Luând cuvântul la un banchet, d. **Dawes**, nouă ambasador al Statelor-Unite la Londra, a spus că, pentru Societatea Națiunilor a sosit ora eforturilor, în vederea unei reorganizări materiale și morale a lumii. Acordul asupra reducerii armamentelor navale, este chestiunea primordială pentru întronarea păcii în lume. **D. Dawes**, sugerând schimbarea metodei de negocierii, privitor la dezarmarea morală, a preconizat o întrunire a experților independenți, cărora le-ar incumba sarcina, de a ajunge la o perfectă înțelegere în această privință.

Rupere de nori la Timișoara

— Străzi complete inundate. —

Timișoara, 19. — **Marți** d. a. o furtună grozavă însoțită de descărcări electrice, s'a abătut asupra orașului nostru.

A urmat apoi o adevărată rupere de nori. Apa a acoperit complet câteva străzi și a pătruns prin pivnițele și subsolurile a peste 200 locuințe, pricinulnd mari pagube. Au mai fost deasemenea inundate taverna cafenelei „**Lloyd**” și subsolul locuinței fostului prefect **Coste**.

Apra a mai pătruns în vama poștei, instalată în subsolul Camerei de comerț, în subsolul teatrului.

La periferii locuitorii au suferit enorm. Pompierii au lucrat toată ziua la scoaterea apei de prim-pivnițe.

Pagubele sunt mari.

Cutremurul din Noua Zeelandă

Londra, 19. — Știri din **Wellington** anunță că după trei zile cutremurul din **Noua Zeelandă** e pe sfârșite. Pământul nu se mai cutremură decât la intervale foarte rare. Pagubele provocate de cutremur se evaluează la peste un milion de lire sterline.

Domnește mare îngrijorare pentru soarta orașului **Lyell**, care a fost devastat de cutremur. Se crede că cei două mii de locuitori ai orașului au pierit cu totul.

Deplasare catastrofală de pământ

New-York, 19. — Din **Bogota** se anunță că în orașul **Sevilla** au fost omorite 40 de persoane și peste 100 au fost rănite de o deplasare neașteptată de pământ.

Informații

D-l Virgil Madgearu ministru adinterim la comunicații a numit o comisiune, care va avea să-și dea avizul asupra următoarelor lucrări:

1. Construirea canalului Argeș București-Dunăre pentru navigațiune motrică și irigațiune.
2. Electricizarea căii ferate București—Brașov.
3. Electricizarea comunei București.

Comisiunea va trebui să dea soluțiuni pentru realizarea imediată a acestor lucrări.

Restabilirea d-lui Pan Halippa. D-l Pan Halippa, ministru lucrărilor publice și al Basarabiei, restabilindu-se de pe urma accidentului nenorocit ce-a suferit, a sosit în Capitală. D-sa va relua lucrul la departamentul său. Interimatul d-lui **dr. Voicu Nițescu**, ministrul Ardealului, încetează.

Starea d-nei Clara Maniu s'a îmbunătățit. Se anunță din Cluj, că starea sănătății d-nei **Clara Maniu**, mama primului ministru, este mai „bună”. D-na Maniu este vizitată zilnic la Bădăcini de amicii familiei.

D-l **Iuliu Maniu** este ținut în curent în fiecare zi cu starea sănătății mamei sale.

Toți candidații la examenul de bacalaureat cu excepția absolvenților anului școlar în curs, vor trebui odată cu înscrierea la acest examen să facă o declarație, în care să arate numărul de sesiuni la care s-au mai prezentat.

D-l Vidrighin — președinte al Consiliului de administrație al Casei Muncii c. f. r. Cu începere dela 15 Iunie d-l **Mircea Oitulescu**, subdirectorul general al C. F. R. încetează de a mai prezida Consiliul de administrație al casei muncii C. F. R.

Pe aceeași dată d-l **S. Vidrighin**, directorul general al C. F. R. va prezida Consiliul de administrație.

Rezultatele anchetei la fabrica de chibrituri din Cluj. D-l inspector **Mihăileanu** însărcinat cu ancheta dela fabrica de chibrituri din Cluj, a terminat cercetările, înaintând dosarul ministerului de finanțe.

Din cele cuprinse în dosarul anchetei se constată grave abuzuri în sarcina directorului fabricii de chibrituri. Astfel s'a dovedit, că **Georgescu**, a realizat enorme beneficii personale de pe urma numeroaselor afaceri făcute la furniturile de lemne, pentru cutii și bețe de chibrituri. S'a mai descoperit că actualul director al fabricii pe lângă o mulțime de potlogării s'a făcut vinovat și de luare de mită.

La ancheta făcută de d. inspector **Mihăileanu**, un mare număr de firme furnizoare, au recunoscut vinovăția directorului **Georgescu**, făcând complete mărturisiri despre felul cum proceda acesta.

Concertul Sofia Munteanu. Atragem din nou atențiunea amatorilor de muzică aleasă asupra audiiunii d-soarei **S. Munteanu** de astăzi, Joi seara ora 8, sala **Honterus**.

O comemorare istorică

Implinindu-se, în ziua de 22 Iunie a. c. 40) de ani dela biruința oștilor lui **Petru Rareș** la **Feldioara** (lângă Brașov), am crezut nimerit a comemora acest moment de mândrie în trecutul nostru, așezând la **Feldioara** o placă de marmoră.

Ne facem, astfel, datoria față de un erou al neamului, care s'a sbătut să lărgească hotarele țării, pregătind, prin luptele lui, sufletul românesc pentru ziua cea mare a unirii.

Solemnitatea desvârlirii plăcii va avea loc în ziua de Săm-

bătă, 22 Iunie a. c. ora 11 a. m., săvârșindu-se un parastas în amintirea lui **Petru Rareș** și a eroilor căzuți în această luptă vitejească.

Societatea culturală **Astra** vă invită respectuos a lua parte la această solemnitate.

Președintele **Astrei Târnavă-Mare**

Aurel P. Bărnau,
prefect.

Vice-președinte,

Horia Teculescu

directorul liceului **Princ. Nicolae Sighișoara**.

Banca „Franco-Română” a cerut moratoriu

Conducătorii băncii **Franco-Române**, d-nii **Aurel Lupșan**, director și **Radu Crăciunescu** subdirector, au introdus eri cerere de moratoriu pe timp de 6 luni la tribunalul liioy, s. l. com.

Prin cererea de moratoriu, se arată că situația grea în care se găsește azi banca, se datorește unei campanii de presă pe chestia unor preținse nereguli fiscale, campanie care a provocat panică în rândurile deponenților, silindu-i să-și retragă sumele.

Retragerea bruscă a depunerilor a pus în imposibilitate instituția să mai poată face față situației.

Registrele și bilanțul la zi arată la activ suma de lei 1.105.667.503, iar la pasiv suma de 946.092.908 lei, deci cu un supra-activ de 159.684.594 lei. Bilanțul arată la depuneri suma de 616.147.387 lei.

La activ sunt trecute imobilele instituției în valoare de 99.156.000 lei, avuturile litigioase în sumă de 137.637.000 lei, și acțiuni în valoare de lei 131.981.000.

Președintele tribunalului a numit experți pe d-nii **N. Stanovici**, **H. Marinescu**, dela Banca Națională și pe d-l **G. Ploeanu**, subsecretar administrativ al Tea-

trului Național din București cari vor proceda de îndată la verificarea scriptelor.

Au mai fost numiți experți d-nii: **I. Ionescu**, pentru evaluarea imobilelor și d-l **D. Ionescu** pentru provincie.

Ca să poată discuta în liniște cu deponenții ei, Banca **Franco-Română** a cerut moratoriu de 6 luni, în care timp va căuta să obție aranjamentele necesare scontând că va achita în proporție, fiecărei depunător și creditor, în acest termen, o colă convenabilă.

Condamnarea lui Gajda. Fostul șef de stat major al armatei cehoslovace, care precum se știe a fost degradat, a fost degradat, a fost condamnat la două luni închisoare pentru că a dat ajutor, cu ocazia unui atac al fasciștilor cehoslovaci asupra locuinței consilierului ministerial **Vorel**, spre a pune mâna pe o scrisoare a președintelui **Masaryk**.

Gajda a declarat că nu are nici o legătură cu cei cari au săvârșit atacul, însă s'a dovedit că el a ajutat persoanel pe cei doi dintre autorii încercării de jefuire să fugă din țară.

Acum să cumpărați !!

Căci acum aveți ocazie să cumpărați ieftin. Afară de aceasta aveți posibilitate ca prin

Piata în rate

să vă procurați un pian mai bun.

Pentru aceea cumpărați acum și plătiți comod!

Cu instrumente dela firma **TRISKA** nime nu s'a irșelat niciodată!